

Zadanie 1.14: Prognozowanie zagrożeń powodowanych przez fitofagi występujące na uprawach roślin warzywnych

Kierownik zadania: dr M. Rogowska

Wykonawcy: mgr A. Lewandowski, mgr K. Woszczyk, mgr R. Wrzodak, M. Zjawieńska

W roku 2011 na polu doświadczalnym Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, w Gospodarstwie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Powierciu, pow. Koło, w Gospodarstwie Rolnym Eleonory Kapusty w miejscowości Bedlno Wieś, pow. Kutno oraz w Ekologicznym Gospodarstwie Rolnym Jana Nawieśniaka w Maszkowie 112, pow. Kraków kontynuowano badania w ramach systemów ostrzegających zagrożeniu przez szkodniki. Badania dotyczyły określenia przydatności pułapek feromonowych, zapachowych i lepowych do monitorowania nalotu kilku gatunków szkodników: śmietki kapuścianej (*Delia radicum* L.), rolnicy zbożówki (*Agrotis segetum* (Schiff.)), rolnicy panewki (*Amathes c-nigrum* L.), rolnicy czopówki (*Agrotis exclamationis* L.), rolnicy gwoździówki (*Agrotis ypsilon* Rott.) oraz połyśnicy marchwianki (*Chamaepsila rosae* Fabr.). Zastosowano również pułapki feromonowe odławiające zachodnią korzeniową stonkę kukurydzianą (*Diabrotica v. virgifera* Le Conte). Szkodnik ten we wszystkich krajach Unii Europejskiej jest organizmem kwarantannowym. Możliwość ustalenia dokładnego terminu pojawienia się szkodników oraz ocena ich liczebności w sezonie wegetacyjnym pozwoli na ograniczenie do minimum liczby wykonywanych zabiegów. Wiąże się to z istotnym zmniejszeniem zużycia pestycydów i niekorzystnego ich oddziaływania na środowisko.

Użyte do monitorowania upraw warzyw pułapki zapachowe i feromonowe pozwalają na odławianie jednego wybranego gatunku bądź gatunków szkodników należących do tego samego rodzaju. Ułatwia to ich identyfikację i umożliwi sygnalizację bez konieczności posiadania specjalistycznej wiedzy.

Opracowywane metody sygnalizacji za pomocą opisanych wcześniej pułapek będą pomocne producentom i doradcom przy monitorowaniu zagrożeń i wyznaczaniu optymalnego terminu skutecznego zwalczania szkodników. Stosowanie monitoringu z użyciem pułapek chwytnych jest ważnym elementem w integrowanej ochronie warzyw i przyczyni się do ograniczenia liczby zabiegów i użycia chemicznych środków ochrony roślin w zwalczaniu wyżej wymienionych gatunków szkodników.

Uzyskane wyniki z odłowów w pułapki chwytnie pozwoliły na określenie dynamiki nalotu ustalonych gatunków szkodników na uprawy roślin warzywnych oraz na precyzyjne określenie terminu wykonania zabiegów zwalczających.

Zastosowane pułapki feromonowe, zapachowe i barwne wykazały pełną przydatność w odłowieniu ustalonych gatunków szkodników i mogą być użyte w ramach systemów ostrzegających o zagrożeniu upraw.

Zakres rzeczowy zadania i przyjęte cele są realizowane zgodnie z harmonogramem. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku planowane cele zostały osiągnięte w 100%.